

*Sire,
Dames ministers,
Mijnheer de Minister,
Geachte Laureaten,
Beste genodigden,
Dames en Heren,*

Het is met gepaste trots dat ik u hier als voorzitter van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek mag toespreken voor de uitreiking van de 5 Excellentieprijsen aan Vlaamse zijde en tevens de 5 Prix quinquennaux voor Wallonië. Met deze prijzen zetten we vandaag in de eerste plaats onze onderzoekers zelf in de schijnwerpers. Niet minder dan 5 toponderzoekers worden vandaag bijzonder gehuldigd omwille van hun carrière en voor de inspirerende rol die zij spelen in de onderzoekswereld, zowel aan onze eigen universiteiten als op wereldvlak. Als ambassadeurs van de wetenschap in Vlaanderen belichamen zij dan ook perfect de missie van het FWO zelf: stuk voor stuk zijn zij uitzonderlijke onderzoekers die dankzij hun inzet en creativiteit de grenzen van onze kennis hebben verlegd en zo nieuwe kansen voor de toekomst creëren.

De Excellentieprijsen vormen uiteraard een erkenning voor de indrukwekkende carrières en verwezenlijkingen van deze 5 laureaten; toch staan we niet alleen stil om terug te blikken, nee; FWO kijkt met deze uitreiking ook resoluut naar de toekomst. In gesprekken met de laureaten is me telkens weer opgevallen hoezeer zij zelf naar hun werk kijken als een voortdurende bron van nieuwe kennis, met elke ontdekking een *stepping stone* naar de volgende. Een nieuwe verwezenlijking is geen gelegenheid om op de lauweren te rusten, maar juist een hernieuwde uitdaging om steeds maar die stap verder te gaan in het ontdekken van de wereld en van onszelf.

Een andere opmerkelijke vaststelling die ik onder uw aandacht wil brengen, is dat deze 5 laureaten deze prijs hebben gekregen voor hun uitzonderlijke werk in fundamenteel onderzoek, maar dat zij daarbij tegelijk ook concrete vooruitgang verwezenlijken voor een efficiëntere geneeskundige zorg, voor nieuwe en duurzame industriële toepassingen of maatschappelijke vragen. Fundamenteel onderzoek vormt niet alleen onze kennisbasis, maar brengt ook – direct zowel als indirect – innovatie tot stand. Enkel en alleen dankzij een niet aflatend excellentiebeleid voor wetenschap en onderzoek kan Vlaanderen nog hopen de claim waar te maken om een innovatie-hotspot in Europa te worden.

De goede reputatie inzake wetenschappelijke vorming en expertise die wij nu genieten – nog steeds, zou ik bijna durven toevoegen – is moeizaam verworven, ondermeer door gedreven

topwetenschappers zoals de vijf die wij vandaag voor het voetlicht brengen. Zij hebben jarenlang aan de weg getimmerd, soms al in de voetsporen van eerdere pioniers, maar willen wij hun opvolgers nog steeds dezelfde kansen bieden? Willen we oplossingen vinden voor de maatschappelijke en economische uitdagingen van morgen, die de EU2020-strategie of het Vlaamse Pact-2020 vooropstelt, dan moeten we vandaag blijven investeren in fundamenteel onderzoek.

We moeten dan ook durven kiezen voor een afdoende basisfinanciering voor wetenschap en vooral voor onderzoekers die de intellectuele vrijheid krijgen om zich aan fundamenteel onderzoek te wijden. Op die manier kunnen we de unieke positie van universiteiten en onderzoekers blijven verdedigen en de samenleving van morgen vorm geven. Het FWO rijkt per slot van rekening al sinds 1960 deze Excellentieprijs uit; ik hoop ten stelligste dat we dat in 2060 nog steeds kunnen doen!